

currebant, statim annotavi: ita ut ferè pigeat quosdam inseruisse, ueluti episcopos, quorum uerba citantur à Cypriano in libello de hæreticis baptizandis: & illos, à quibus nihil editum extat, nisi præfationes quedam, aut etiam una solum, uel epistola una. Verum hæc omnia paucis uerbis comprehenduntur, saltem studiij mei perquam laboriosi testimonio futura: quid quod ipsa nominum uarietas in utraq; lingua nonnullos oblectare potest. Vt cūq; sit, multo certe facilius fuerit, si quæ superflua uidebuntur, ab ordine cæterorū eximere, quàm ipse inserui. Nullus à me scriptor cōtemptus est, non tam quod omnes catalogo aut memoria dignos existimarem, quàm ut instituto meo satisfacere, quo mihi imperaueram sine delectu simpliciter omnia quæ incidissent commemorare. Nam uel ob hoc ipsum nonnulli nominandi sunt, ut Lectores moneantur de abstinento ab eis: non enim eruditis solum, sed quibuslibet hunc Indicem collegimus, ut etiam rudes inde tanquam à præceptore muto de auctoritate utilitateq; singulorū librorum, & contra, admoneantur. Multi in uno loco uulgares et uiles sunt, n̄dem alibi rarissimi, aut planè incogniti: & qui olim tritissimi erant, nunc in nullo sunt usu studiorū: itaq; temporis & locorū inita ratione, quādoq; prolixior fui, & immoratus sum parui momenti authoribus: atqui ne illos quidē quales nam essent ignorari decebat, ne quis meliora sibi pollicitus sumptum emēdo temere faceret, aut tempus legendo male collocaret. Plurimi hodie authores omnibus notissimi sunt, qui proculdubio post centum annos paucissimis cogniti in tenebris latebunt. Barbaros libros, cū ab alijs tum à monachis compositos superiore sæculo, quorum plurimi ex lo. Trittemio cōmemorantur, qui uolet cancellare, & obelisco notare poterit, ne sæpius in eosdē incidens fastidiat. Nos recitare tantum uoluimus, delectū iudiciūq; liberum reliquimus alijs. Certe non raro quanquam barbari styli scriptores res cognitu dignas acri ingenio chartis mandarūt. Virgilius ex stercore Ennii legebat aurum, et Plinius dictitabat, nullum esse tam malū librum, qui nō aliqua ex parte profit. Duplex sanè barbarorū genus existit: sunt qui dicendo tantū barbari, res interim bonas & utiles doceant, quos modis omnibus conseruari par est: alijs ut uerbis, ita sensus quoq; barbari & inutiles sunt, quos equidem quoquo modo abolitos uelim. Verè Satyrus, Tenet insanabile multos Scribendi cacoëthes: & ut Salomō inquit, componendi libros nullus est finis. Omnes sibi famam quærunt, & si nō cum gloria, quouis tamē modo in orbē spargi contendunt, ut nouæ alicuius rei habeantur authores: quo animo plurimos hæreticorū præditos fuisse puto. Sic affectus erat ille qui ornatissimum Dianæ Ephesiæ templum succendit. Sed quomodo fieri possit ut confusa & noxia illa librorum multitudo circūcidatur, & in singulis disciplinis optima certa q; uolumina deligantur, quod Iustinianus imperator in lure suo tempore fecit: & cū aliunde tum ex barbaris præcipue selectis quæ insunt bonis, cætera seponantur: